

Förstörandelagen

Lagen (2011:111) om förstörande
av vissa hälsofarliga missbruks-
substanser (förstörandelagen)

Förstörandelagen i sammandrag

Syftet med lagen är att förhindra spridning av farliga substanser som är på väg att klassificeras som narkotika eller hälsofarlig vara.

I avvaktan på att regeringen beslutar om att förklara en substans som narkotika eller hälsofarlig eller i avvaktan på att beslutet ska träda i kraft, är det till skydd för enskildas liv och hälsa möjligt att omhänderta och förstöra vissa substanser som kan antas komma att användas i missbrukssyfte.

Polismän och tulltjänstemän ges rätt att omhänderta substanser.

Åklagare får besluta om förstörande.

I ärenden av enkel beskaffenhet får även tullåklagare besluta om förstörande.

Utredningen och besluten enligt förstörandelagen ska handläggas huvudsakligen enligt förvaltningslagen.

Åklagarens beslut kan överklagas till allmän domstol.

I domstol ska ärendelagen tillämpas.

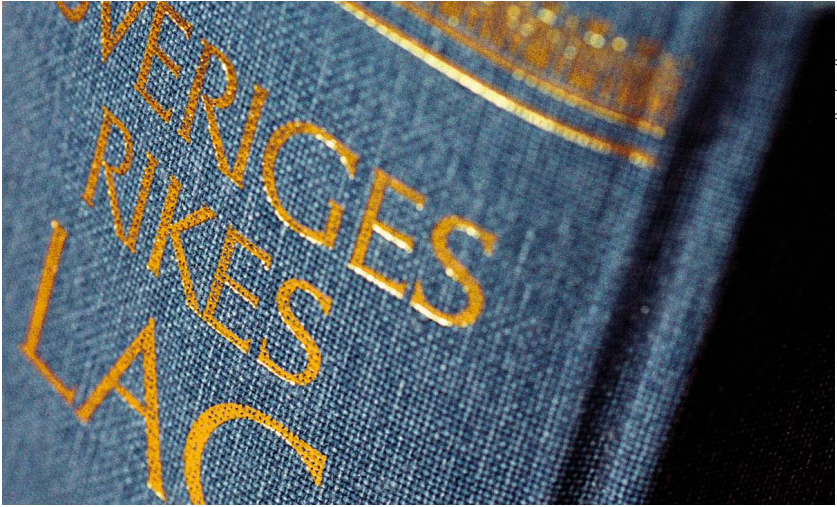

Foto: Aklagamundigheven

Foto: Björn Larsson Resvall&Scampix

Grundförutsättningar

Syftet med lagen är att förhindra spridning av farliga substanser som är på väg att klassificeras som narkotika eller hälsofarlig vara.

För att en substans ska kunna förstöras krävs att någon av förutsättningarna i 2 § förstörandelagen är uppfyllda, nämligen:

- a. att substansen har förklarats som narkotika eller hälsofarlig vara i en förordning som ännu inte trätt i kraft (första punkten),
- b. att substansen har förklarats som narkotika enligt en internationell lagstiftning som ännu inte har trätt i kraft (andra punkten) eller
- c. att substansen kan antas komma av regeringen förklaras som narkotika eller hälsofarlig vara (tredje punkten).

För att substansen ska kunna förstöras krävs, utöver att den faller under tillämpningsområdet, att den kan antas vara avsedd att användas i syfte att uppnå berusning eller annan påverkan *samt* att den då kan komma att förorsaka skada eller dödsfall (3 § förstörandelagen).

Från omhändertagande till förstörande

En substans som faller under förstörandelagens tillämpningsområde kan omhändertas av polis/tulltjänsteman.

Protokoll ska föras över omhändertagandet.

Omhändertagandet ska anmälas till åklagare som beslutar om fastställande.

Även åklagare kan omhänderta en substans, i de fall där substansen tidigare har varit i beslag som åklagaren har hävt.

Foto: Fredrik Sandberg/Scampix

Åklagarens beslut kan överklagas till domstol.

Åklagaren begär att Folkhälsoinstitutet eller Läkemedelsverket yttrar sig.

Åklagaren beslutar i fråga om förstörande.

Åklagarens beslut om förstörande ska delges och kan överklagas till domstol.

Förvaltningslagen ska tillämpas.

Sedan förstörandebeslutet vunnit laga kraft kan substansen destrueras.

Ett förstörandebeslut kan omprövas i vissa situationer.

Vad krävs för beslut om förstörande?

Åklagaren får besluta om förstörande om förutsättningarna enligt 3 § förstörandelagen är uppfyllda, dvs. det ska vara fråga om en substans som på grund av omständigheterna i det enskilda fallet kan antas vara avsedd att användas i syfte att uppnå berusning eller annan påverkan och då kan komma att förorsaka skada eller dödsfall.

Det krävs också att åklagaren har beslutat om eller fastställt ett omhändertagande.

Ett beslut om förstörande ska fattas så snart det kan ske. Ärenden enligt förstörandelagen bör hanteras med förtur.

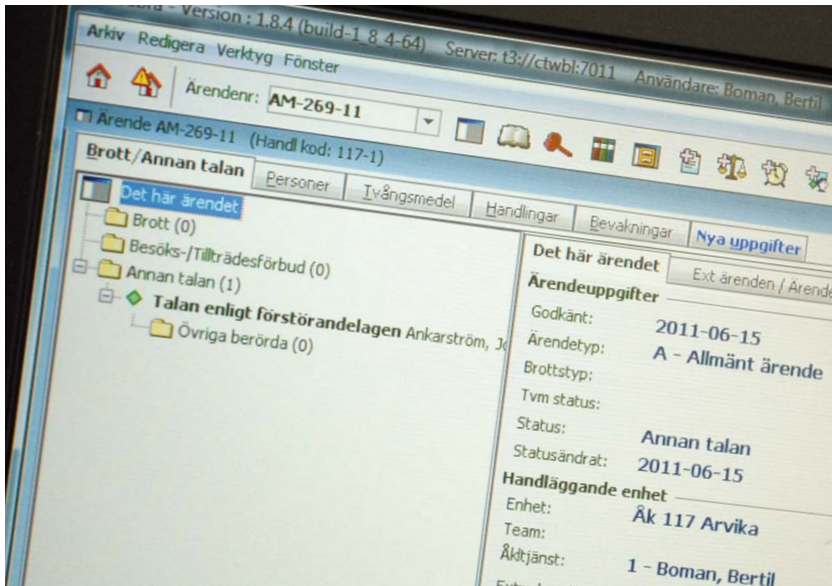
Det måste vara utrett vilken kemisk substans det är frågan om.

Folkhälsoinstitutet och Läkemedelsverket ska yttra sig i frågan om substansen är av sådant slag som anges i 2 §, om åklagaren begär det.

Innan beslut fattas om förstörande ska kommunikering ske med den/dem som beslutet berör.

Åklagarens beslut i fråga om förstörande ska vara skriftligt.

Beslut om förstörande ska delges den som berörs av beslutet.

Cåbra och mallar

Ärenden enligt förstörandelagen ska läggas upp som "Talan enligt förstörandelagen" i ett eget ärende i Cåbra.

Det finns mallar i Wåns för beslut och skriftväxling.

Bevakningsrutinen i Cåbra bör användas.

Åklagare och administratörer bör känna till förstörandelagen

Varje gång ett beslag av en substans ska hävas måste det övervägas om substansen kan omhändertas enligt förstörandelagen.

Alla åklagare och administratörer är på olika sätt berörda av förstörandelagen och måste därför ha grundläggande kunskaper om den. Även om samtliga åklagare har behörighet att handlägga ärendena finns det en åklagare på respektive kammare som har möjlighet att fördjupa sig i frågorna. På så sätt uppnås bästa möjliga kvalitet, effektivitet och enhetlighet i handläggningen av ärendena.

Alla åklagare måste dock ha kännedom om förstörandelagen och veta när den kan tillämpas. I de fall då en åklagare häver ett beslag av en substans som ska omhändertas enligt förstörandelagen, kan det vara lämpligt att den åklagare som häver beslaget också fattar beslutet om att omhänderta substansen.

Mer information

RättsPM 2011:4 Förstörandelagen – information om lagen (2011:111) om förstörande av vissa hälsofarliga missbruks-substanser.

Rånet. Under ”Utveckling – Rättslig information från UC” finns det en särskild sida för Förstörandelagen med information, kontaktuppgifter och länkar till dokument.

Särskilt utsedda åklagare. På varje kammare finns en särskilt utsedd åklagare som ska ha särskilda kunskaper om lagen och som i första hand ska hantera ärendena enligt förstörandelagen.

Utvecklingscentrum Stockholm följer tillämpningen av förstörandelagen och kan kontaktas på registrator.uc-stockholm@aklagare.se eller 010-562 54 15.

ÅKLAGARMYNDIGHETEN